

lod den opløste Provinsbanker, man lod den spænde sit Filialnet ud over Landet, man lod den fortruste Bankvirksomheden. Nu har man Katastrofen. Medens man under Krigsperioden havde travlt med at efterse Smaating hos Hr. N. N., lod man dette Ødelæggelsesværk overfor vort Samfund foregaa uhindret. Og vi har nu set, hvilke følger det har haft. Vi har senere Gang paa Gang overfor den nu siddende Regering rejst det Spørgsmaal, om den ikke agtede at foretage noget for at forhindre Gentagelser heraf, men Lovforslag i saa Henseende er endnu ikke fremsat. Jeg maa ved denne Lejlighed igen spørge Regeringen, om den nu ikke synes, at Befolkningen har Krav paa at faa et klart Svar fra Regeringen paa, om man vil forhindre, at Gentagelser kan finde Sted, ved at forelægge Forslag til en Trustlovgivning, en skærpet Banklovgivning og en skærpet Aktieselskabslovgivning. Man kan ikke lade den Vildskab, som har floreret i denne Bank, og som kan komme til at florere i andre Banker, fortsætte og bag-efter komme til det danske Samfund og sige: Hr. N. N., De skal betale! Hr. N. N. betaler i første Omgang, ved at Fortrustningen sker; Hr. N. N. betaler for anden Gang, naar Fortrustningen paa Pengevæsenets Omraade er kørt omkuld, og man kommer til det danske Samfund og siger: Vær's god, betal! Som jeg gentagne Gange har hævdet, man maa beklippe de Vildskud, som findes paa det danske Samfundslegeme, og jeg venter under denne Forhandling et klart Svar fra Regeringen desangaaende.

Jeg vil derefter gerne rette det Spørgsmaal til den højtærede Handelsminister, hvad man forstaar ved det Udtryk, der findes i Lovforslaget § 1, hvor det hedder, at „Staten overtager med bindende Virkning indtil 1. Januar 1930 fuld Garanti for alle retsgyldige Fordringer paa Landmandsbanken saavel fra Indskydere som fra andre Kreditorer“. Jeg vil gerne spørge, hvad der menes med Udtrykket „andre Kreditorer“; det forekommer mig, at dette høje Ting maa have klar Besked paa, hvad det er for Kreditorer, der her kan komme i Betragtning.

Det Spørgsmaal rejser sig, om de her foreslaaede Foranstaltninger vil vise sig tilstrækkelige, og herom er det — med de Oplysninger, der ledsager Lovforslaget, saavel som dem, den højtærede Handelsminister er fremkommet med — vanskeligt for os at danne os et Skøn. Det vil ikke være nogen Lykke, om man skulde komme til

at staa overfor Landmandsbankens fjerde Rekonstruktion, og man maa derfor selvfølgelig nu se at komme til Bunds. Det forekommer mig, at man saa meget lettere kan det nu, da man ikke længere staar paa bar Bund, saaledes som man gjorde det i September 1922, for ikke at tale om i Juli 1922. Der har jo i Tiden siden September været nedsat en Kommission, som har arbejdet med Landmandsbankens Forhold, og den maa vel nu være kommet saaledes til Bunds i Sagen, at man, samtidig med at der nu foreligger en Regnskabsopgørelse, med nogenlunde Sikkerhed *netop fra den Side* maa kunne garantere Rigsdagen, at man ikke om kortere eller længere Tid kommer til at staa overfor en fjerde Rekonstruktion.

At der er Forhold, som ikke er taget i Betragtning her, er jeg fuldt ud klar over. Jeg rejste i September Maaned Spørgsmaalet om Den private Laanbank ved et direkte Spørgsmaal til den højtærede Justitsminister, der den Gang svarede, at der vilde komme en Retssag ud deraf. Af Hensyn til Forholdet, som det nu ligger med Den private Laanbank, skal jeg ikke udtale mig yderligere om, hvor stort et Beløb det kan komme til at dreje sig om, men der er dog stor Mulighed for, at der vil komme et Regningskrav, og at dette kan komme til at koste mange, mange Penge. Der kan muligvis ogsaa paa andre Punkter komme et Efterregningskrav. Dette lod den højtærede Handelsminister jo ogsaa klart skinne igennem i sine Udtalelser, ligesom jo ogsaa Slutningen af Bankinspektørens Beretning klart viser, at det afhænger af de økonomiske Forhold i Danmark i Fremtiden, om man undgaar saadanne Muligheder. Man staar altsaa ingenlunde paa ren Bund, paa Bund, som kan bære, og det vilde være ønskeligt, forekommer det mig, at naa dertil, idet Betingelsen for igen at faa en Bank ud deraf dog maa være, at man ikke laver Rekonstruktion hver anden, tredje eller fjerde Maaned, men at der derimod bliver Ro om denne Bank, saaledes at den gennem sin Virksomhed kan faa Mulighed for at indtjene de tabte Kapitaler.

Jeg mener, som sagt, ikke, at vi efter de foreliggende Oplysninger kan danne os et nogenlunde solidt Skøn over, hvorvidt de foreslaaede Foranstaltninger vil kunne holde eller ikke, og hvis den højtærede Handelsminister eller Bankkommissionen eller andre muligvis kunde give dette høje Tings Medlemmer yderligere Oplysninger i et lukket Møde, vil jeg opfordre den